

Soja uzupełnia płodozmian

Kamil Wileński prowadzi gospodarstwo rolne od 15 lat. Wcześniej uprawiany areal był mniejszy i rolnik dodatkowo pracował poza gospodarstwem. Pan Kamil podkreśla, że podstawowym narzędziem pracy rolnika nie jest ciągnik ani nowoczesny sprzęt tylko ziemia, która jest żywym organizmem i tak ją należy traktować.

mazowieckie

W tym sezonie na polach uprawianych przez Kamila Wileńskiego dominuje rzepak ozimy, który zajmuje 25 ha. Rolnik uprawia tylko mieszańcowe odmiany rzepaku ozimego, plonujące na poziomie od 3,5 do 5 t z ha. W ubiegłym roku średni plon rzepaku wyniósł 4,5 t/ha. Wysiany został pod koniec sierpnia. Zazwyczaj termin ten przypada pomiędzy 20 a 25 sierpnia w obsadzie koło 35 roślin/m². Gospodarz stara się nie przeciągać tego terminu na wrzesień. Dąży do tego, żeby rzepak zbudował przed zimą jak największą masę.

– Wolę w razie potrzeby skrać go dwa razy, co jest wyko-

nalne. Natomiast przy późnym wysiewie nie da się już pobudzić rzepaku do intensywnego wzrostu – mówi pan Kamil.

Nawożenie mineralne uzależnione jest od zastosowania nawozów organicznych, do których należy obornik króliczy z własnego gospodarstwa lub drobiowy pochodzący z zakupu. Zazwyczaj dawka obornika pod rzepak wynosi 15 t/ha. Ponadto gospodarz stosuje 200 kg na ha nawozu NPK. Jesienią dolistnie aplikowane są także mikroelementy plus bor.

Dwuetałpowa walka z chwastami

Odchwaszczanie rzepaku przeprowadzane jest dwuetapowo. Najpierw wykonywana jest apli-

kacja herbicydów doglebowych. Ich etykietowa dawka zmniejszona jest o połowę.

– Chcę w ten sposób przyhamować rozwój wczesnych chwastów. Wtórne zachwaszczenie w rzepaku i tak występuje ze względu na stosowanie uprawy bezorkowej, gdyż nie da się ziemi z dużą ilością resztek poźniwnych pokryć dobrze herbicydem doglebowym. Później stosuję nalistne odchwaszczanie korygujące w ilości ¾ dawki etykietowej. Takie rozwiązanie sprawdza mi się dobrze. Także zwalczanie samosiewów zbóż będących problemem w uprawie bezorkowej przeprowadzam dwuetapowo – mówi Kamil Wileński.

Regulacja pokroju i ochrona fungicydowa została przeprowadzona pomiędzy trzecim a czwartym liściem.

– Nie czekam do szóstego liścia, bo moim zdaniem w tej fazie regulacja nie jest już tak skuteczna. W ostatnich latach do jesiennego skracania stosowałem Caryx 240 SL z tebukonazolem. Przy długiej cieplej jesieni dwa razy stosuję dokarmianie dolistne. Ochrona insektycydowa jesienią prowadzona jest z zależności od potrzeb. Czasami zdarza się, że w ogóle jej nie stosuję, a czasami potrzebna jest dwa razy – mówi plantator.

Na wiosnę najwcześniej jak tylko to możliwe, stosowany jest kizeryt. Także azot w jednej dawce w postaci RSM-u z siarką w ilości 140 kg N/ha.

– Kiedyś na wiosnę stosowałem w rzepaku 200 kg N/ha. Teraz zredukowałem do 140 kg N/ha i uważam, że to wystarczy. Rzekpak dużo azotu pobiera jesienią i jeśli jest w ten składnik dobrze zaopatrzone i nie głoduje, to na plon 4,5 do 5 t z ha taka zredukowana dawka jest wystarczająca – mówi gospodarz.

Także skracanie wiosenne rzepaku plantator stosuje jak najwcześniej. Używa preparatu Toprex 375 w dawce 0,35 na ha. Ponadto dolistnie podawany jest bor i mikroelementy. Ochrona fungicydowa stosowana jest później jeszcze w 2 zabiegach – na początku kwitnienia i pod koniec kwitnienia.

Drugi sezon z soją

Kamil Wileński w tym roku zasiał soję na 23 ha. W uprawie tej rośliny ma jeszcze małe doświad-

Józef Nuckowski

WIZYTÓWKA GOSPODARSTWA

Kamil Wileński (na zdjęciu) wspólnie z żoną Jolantą i z jej rodzicami Hanną i Krzysztofem Nasiłowskimi prowadzi w Skwierczynie Lackim w gminie Paprotnia (pow. siedlecki), gospodarstwo o łącznej powierzchni 110 ha. Gleby to głównie mozaiki od III do VI klasy bonitacyjnej z przewagą IV klasy. Na 25 ha zasiany jest rzepak ozimy, 23 ha zajmuje soja, 15 ha pszenżyto ozime, 5 ha pszenica ozima a 18 ha zajmuje kukurydza na ziarno. Pozostałą część arealu stanowią użytki zielone. Oprócz produkcji roślinnej w gospodarstwie prowadzony jest także tucz królików w cyklu zamkniętym. Stado samic liczy ok. 600 sztuk, a roczna sprzedaż królików sięga 30 tys. sztuk.

MicroSpeed[®]
Energy + IRC

Nawoz dolistny specjalnego przeznaczenia biostymulator z rewolucyjną technologią IRC

IRC 2 g/l
Kwas pidolowy 320 g/l

HEPTA[®] Cu

Kompleks HGA z miedzią

5% miedzi (Cu) kompleksowanej przez HGA rozpuszczalnej w wodzie (= 60 g/l)

CALDENA[®]
Magnesium Sulphate Heptahydrate

Błyskawiczna rozpuszczalność w wodzie

MgO 16%, SO₃ 32%

SYNERGIA[®]
SPLIT

Produkt mikrobiologiczny przyspieszający rozkład słomy

AMPOL-MEROL[®]
Pewny partner Twojego gospodarstwa

tel. 512 417 888
dss@ampol-merol.pl
www.ampol-merol.pl

> dokończenie na str. 26

Hodowla Rapool wie, jak rozprawić się z kiłą

Firma Rapool Polska z okazji 50-lecia działalności firmy w Europie, zorganizowała 9 maja br. konferencję prasową pt. „Przyszłość w walce z kiłą kapusty”. Część polowa konferencji odbyła się w Stacji Doświadczalno-Hodowlanej Saaten-Union w Spytkówkach, a wykładowa we Włoszczowicach.

Na polach w Spytkówkach Artur Kozera z firmy Rapool zaprezentował kolekcję odmian rzepaku, w tym odmian o podwyższonej odporności na najczęściej występujące patotypy sprawcy kiły kapusty. Firma nadaje ton hodowli odpornościowej rzepaku, zwłaszcza odmian z odpornością na kiłę kapusty.

CRE1 – nowa odporność

Coraz większa powierzchnia uprawy rzepaku w Polsce przyczynia się do zwiększenia powierzchni pól zainfekowanych kiłą. Zdaniem prelegenta, pola, na których występuje patogen, są już obecne w prawie każdym regionie Polski, a obszar ten stale się powiększa. Z uwagi na agresywność patogenu powodującego kiłę kapusty (*Plasmodiophora brassicae*) i spadek plonów spowodowany jego działaniem, należy uprawiać odmiany odporne. Lepszego rozwiązania po prostu nie ma, a Rapool ma olbrzymie doświadczenie w hodowli takich odmian. W Spytkówkach oficjalną prezentację miała najnowsza i zarejestrowana w br. w Polsce odmiana z nową odpornością na kiłę kapusty, z odpornością CRE1 (Clubroot Resistance Enhanced 1). To wyjątkowa odmiana o nazwie Create F1.

Zanim o odmianie, kilka słów o odporności CRE1. Stanowi ona przedłużenie odporności odmiany Mendel, umożliwiając uprawę nowych odmian rzepaku w obszarach z dużą presją patotypów kiły kapusty. Rozszerzona odporność CRE1 zapewnia dodatkowe zabezpieczenie przed większą liczbą patotypów choroby. Dotychczasowa (Mendlowska) odporność na kiłę obniża ryzyko uprawy przynajmniej o 65%. Natomiast CRE1 obniża ryzyko infekcji kiłą o dodatkowe 20%. To bardzo dużo i mówi prawie wszystko o nowej odmianie!

Nie tylko kiłoodporność

Create F1 jest wyjątkowo odporna na kiłę kapusty i posiada pakiet cech zapewniających wysokie i stabilne plony. Charakteryzują ją silne i zdrowe rośliny oraz bardzo dobra zimotrwa-

Artur Kozera

łość. Jest to odmiana o wysokim wigorze początkowym. Średni plon bezwzględny to 49,3 dt/ha (105% wzorca). A zatem, nie ma tutaj mowy o odstawianiu potencjału plonowania od tradycyjnych mieszańców. Rapool ma takich odmian więcej. To Cromat F1, także z podwyższoną odpornością na najczęściej występujące patotypy *P. brassicae*. Charakteryzuje się wysokim wigozem. Posiada bardzo dobrą zimotrwałość. Szybko regeneruje się po zimie, ograniczając stres związany z suszą. Zawiera także gen odporności na TuYV (na wirusa żółtaczkę rzepy) oraz gen Rlm7 (odporność na suchą zgnilizną kapustnych).

Kiła i typowe wyrośla korzeni

Odmiana Crocant F1, także z podwyższoną odpornością na najczęściej występujące patotypy *P. brassicae*, charakteryzuje wysoka dynamika wzrostu na początku wegetacji. W okresie jesiennym szybko buduje biomasę i programuje podstawy pod przyszły plon. Odmiana posiada gen odporności na wirusa żółtaczkę rzepy (TuYV). Co bardzo istotne – silny, głęboki system korzeniowy odmiany sprawia, że odmiana dobrze znosi okresowe niedobory wody.

Poza tymi kiłoodpornymi nowościami wpisującymi się w tematykę konferencji Artur Kozera zaprezentował pozostałe odmiany z portfolio m.in. nowość – Bernstein F1, a także odmiany znane i cenione: Jurek F1, Temptation F1, Duke F1 i Atora F1.

Bernstein jest nową odmianą mieszańcową, która posiada pełen pakiet odporności, gen *Rlm7* i gen TuYV. Charakteryzuje się dużym wigozem w okresie jesiennym. Może być wysiewany w opóźnionych terminach. Dynamicznie buduje system korzeniowy i rozetę liściową, tym samym programuje podstawy pod przyszłe plony. Wyróżnia się bardzo wysoką zimotrwałością, potwierdzają to badania prowadzone w warunkach surowego klimatu kontynentalnego w Estonii. Odmiana bardzo dobrze plonuje zarówno na stanowiskach słabszych, jak i do- brych i bardzo dobrych.

Kiła – pasożyt bezwzględny

Wykładowa część konferencji odbyła się we Włoszczowicach, gdzie prof. dr hab. Marek Korbas z Instytutu Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu, omówił temat zagrożenia kiłą kapusty w rzepaku. Kiła kapusty, to choroba wywoływana przez pierwotniaki przenoszone przez glebę (*Plasmodiophora brassicae* Wor.). Sprawca jest bezwzględnym pasożytem. Infekcja roślin rozpoczyna się od korzeni włóknikowych, a kończy na przekształcaniu się korzeni w wyrośla (guzy). Biologię rozwo-

ju kiły kapusty przypomnimy przed siewami rzepaku.

W kontekście odmian z deklarowaną odpornością warto powiedzieć, że znanych jest kilkadziesiąt patotypów sprawcy i ich badaniem zajmują się polscy naukowcy. Te badania wskazują, że w naszym kraju rzepak porażony jest przez sześć patotypów (P1, P1+, P2, P2+, P3, P4), z których pięć występuje także w krajach sąsiednich.

Dzięki badaniu patotypów hodowcy wiedzą, jakie kierunki hodowli odpornościowej należy podjąć w poszczególnych krajach. Hodowla w ograniczaniu

Nowości wnoszą postęp, ale w ofercie Rapool jest wiele odmian wiecznie młodych, jak Temptation

kiły jest najważniejsza, ale też ekspert wskazał duże znaczenie zapraw, których kombinacje może stanowić wymierną pomoc w ograniczaniu kiły kapusty. Lepiej jej przeciwdziałać i ekspert zaleca, aby zarządzać odpornością odmian i np. nie uprawiać tych odpornych na kiłę na terenach, na których ona nie występuje. Kiła to problem, ale plantatorzy mają pomoc. W Krajowym rejestrze wpisanych jest aktualnie 19 odmian z odpornością z sześciu firm hodowlanych, a w badaniach rejestrowanych sprawdzanych jest 17 kolejnych.

Na części wykładowej Artur Kozera przedstawił historię firmy oraz kierunki rozwoju, a Bernadeta Pazdowska – koordynator marketingu, zaprezentowała ofertę akcji rabatowej połączonej z konkursem jubileuszowym Rapool.

Marek Kalinowski